

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ & ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΑΓΩΓΗΣ

HELLENIC SOCIETY OF THERAPEUTIC EXERCISE &
SPECIAL PHYSICAL EDUCATION

Διεύθυνση: Γραμματεία ΤΕΦΑΑ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 54006, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310/ 992215, 992216, 992166. e-mail: angelopo@phed.auth.gr

Θεσσαλονίκη 02 Ιουνίου 2009

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 1^{ΗΣ} ΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (ΕΦΑ) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ¹

Εμπόδια εφαρμογής της ένταξης που αναφέρθηκαν στην διημερίδα από τους καθηγητές και τους σχολικούς συμβούλους φυσικής αγωγής, αφορούσαν:

- Την έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής.
- Την έλλειψη ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού ή μη δημιουργίας οργανικών θέσεων που αποτελούν τους κύριους λόγους που τμήματα ένταξης δεν λειτουργούν ακόμη.
- Την έλλειψη επιμόρφωσης, κατάρτισης και ενημέρωσης σε απαιτούμενες γνώσεις.
- Τον μεγάλο αριθμό μαθητών ανά τμήμα και την διαφορετικότητα των αναγκών των παιδιών.
- Την ανησυχία των καθηγητών αν μπορούν οι ίδιοι να τροποποιήσουν και να προσαρμόσουν το Ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών στο επίπεδο των μαθητών και αν οι μαθητές είναι ικανοί να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του.
- Τα προβλήματα μετακίνησης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από και προς τον σχολικό χώρο.
- Προβλήματα στην οργάνωση και λειτουργία των ΚΕΔΔΥ –παλαιών ΚΔΑΥ- (στελέχωση με το προσωπικό που προβλέπεται, παραλαβή του κατάλληλου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, στέγαση, εξεύρεση πόρων των λειτουργικών εξόδων, μισθοδοσία του νεοδιόριστου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, οργάνωση αρχείου) με αποτέλεσμα παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του λιγοστού ειδικευμένου προσωπικού να εκκρεμούν πολλές αιτήσεις αξιολόγησης μαθητών και να παρατηρείται μικρό ποσοστό απορρόφησης μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα τμήματα ένταξης.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι το νομικό πλαίσιο των ανεπτυγμένων χωρών συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας με την ψήφιση του νόμου 3699/2008, δεν φαίνεται να διασφαλίζει απαραίτητα στους μαθητές με αναπηρία ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή σε όλους τους τομείς της ζωής καθώς και δεν κατοχυρώνει τα δικαιώματα των παιδιών με αναπηρία στην μόρφωση και την εκπαίδευση αλλά και των εκπαιδευτικών τους, εάν δεν αντιμετωπιστούν πρώτα τα προβλήματα που αναφέρονται.

Πρόεδρος
Ν. Αγγελοπούλου-
Σακαντάμη

Αντιπρόεδρος Α΄
Α. Μυλωνάς

Αντιπρόεδρος Β΄
Β. Τσιμάρας

Γραμματέας
Ε. Φωτιάδου

Ταμίας
Μ. Σιδηροπούλου

Μέλη
Κ. Χριστούλας
Φ. Γιαγκουδάκη
Χ. Ευαγγελινού
Σ. Μπάτζιου
Β. Γιαγκάζογλου
Δ. Κοκαρίδας

President
N. Angelopoulou-
Sakantami

Vice President Α΄
A. Mylonas

Vice President Β΄
V. Tsimaras

Secretary
H. Fotiadou

Treasurer
M. Sidiropoulou

Members
K. Christoulas
F. Giagoudaki
X. Evaggelinou
S. Batziou

¹ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΟΚΑΡΙΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Από τα λεγόμενα των καθηγητών και των σχολικών συμβούλων φυσικής αγωγής στην διημερίδα και για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προβλημάτων, εύκολα μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι οι καθηγητές:

- Πιστεύουν στον σημαντικό ρόλο του καθηγητή ΦΑ στα τμήματα ένταξης και στο ότι η ειδικότητα της Ειδικής Φυσικής Αγωγής (ΕΦΑ) συμβάλλει στην αναβάθμιση του επαγγέλματος και των προοπτικών του.
- Θεωρούν ότι η πιθανή έλλειψη γνώσεων ή διδακτικής εμπειρίας πρέπει να αντιμετωπιστεί με συνεχή επιμόρφωση-σεμινάρια σε στοχευμένους τομείς.
- Ζητούν να υπάρξει: α) γενικότερη επιμόρφωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να τροποποιηθούν σε πρακτικό επίπεδο και στην καθημερινή βάση τα Ατομικά Προγράμματα Σπουδών, έτσι ώστε το γενικό σχολείο και η τυπική τάξη να είναι σε θέση να δεχθεί τους μαθητές με αναπηρίες και β) ενημέρωση των μαθητών χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τον τρόπο συνεργασίας, προσέγγισης με τους άλλους μαθητές.
- Όλοι ανεξαιρέτως τονίζουν την σπουδαιότητα: α) πλήρωσης θέσεων όλων των σχολείων της χώρας με ειδικευμένους της ειδικής φυσικής αγωγής και στις δύο βαθμίδες εκπαίδευσης και β) προκήρυξης θέσης Σχολικού Συμβούλου Ειδικής Φυσικής Αγωγής.

Συνοπτικά, όσοι καθηγητές και σχολικοί σύμβουλοι φυσικής αγωγής συμμετείχαν ήταν θετικά διακείμενοι προς την ειδική φυσική αγωγή. Ωστόσο, ο αριθμός αυτών που συμμετείχαν σε σύγκριση με τον συνολικό αριθμό των καθηγητών που προσεγγίστηκαν για τις ανάγκες των ερευνών που παρουσιάστηκαν στην διημερίδα ήταν σχετικά μικρός. Παρατηρείται δηλαδή μία αρχική έλλειψη παρακίνησης για συμμετοχή που πέρα από την προσωπική στάση του καθενός δείχνει ότι δεν υπάρχει η απαραίτητη σύνδεση που θα μπορούσε να υπάρχει μεταξύ της ειδικότητας ειδικής φυσικής αγωγής των ΤΕΦΑΑ με την Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση. Προκειμένου η σύνδεση αυτή να επιτευχθεί αλλά και για την προώθηση της θεμάτων που αφορούν την σωστή εφαρμογή του νέου νόμου και την προώθηση της ένταξης, η Ελληνική Εταιρεία Θεραπευτικής Γυμναστικής και Ειδικής Φυσικής Αγωγής έχει να κάνει τις ακόλουθες προτάσεις:

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- **Διεξαγωγή πανελλαδικού προγράμματος επιμόρφωσης με βιωματική προσέγγιση για την επιμόρφωση των καθηγητών ΦΑ και την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ ΤΕΦΑΑ με την Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση.** Πενθήμερα σεμινάρια στα πρότυπα του καινοτόμου προγράμματος «Καλλιπάτειρα» θα μπορούσαν να γίνουν για τους καθηγητές ΦΑ της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης, σε διάφορες κεντρικές πόλεις της ελληνικής επικράτειας με την ευθύνη διοργάνωσης του Υπουργείου Παιδείας σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Θεραπευτικής Γυμναστικής και Ειδικής Φυσικής Αγωγής. Σε περίπτωση διεξαγωγής ενός προγράμματος επιμόρφωσης όπως το

- *Παράδειγμα εφαρμογής βιωματικού σεμιναρίου:* Το κάθε πενθήμερο σεμινάριο μπορεί να χωριστεί ανά ημέρα σε τριώρες παρουσιάσεις γνωστικών αντικειμένων της ειδικής φυσικής αγωγής (ΕΦΑ) από αυτά που θα έχουν προεπιλεγεί και αναπτυχθεί σε εκπαιδευτικό υλικό (τετράδιο καθηγητή, τετράδιο μαθητή, πλάνα μαθημάτων κ.α.) από τους διδάσκοντες ΕΦΑ των ΤΕΦΑΑ που αποτελούν και μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Θεραπευτικής Γυμναστικής και Ειδικής Φυσικής Αγωγής. Κάθε ημερήσια παρουσίαση θα χωρίζεται σε δύο μέρη:
 - *Στο πρώτο μέρος* θα γίνεται μία παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου και θα δίνονται αντιπροσωπευτικά πλάνα μαθημάτων στους επιμορφούμενους οι οποίοι σε ομάδες θα αξιολογούν το πλάνο που τους δόθηκε και θα ακολουθεί συζήτηση.
 - *Στο δεύτερο μέρος* οι ΚΦΑ σε ομάδες θα αναπτύσσουν το δικό τους πλάνο μαθήματος το οποίο θα παρουσιάζουν στην τάξη με ακόλουθη συζήτηση μεταξύ των ομάδων.
 - *Στο τέλος κάθε πενθήμερου σεμιναρίου* τα πλάνα των μαθημάτων θα αναρτώνται σε ηλεκτρονική μορφή στο site της Ελληνικής Εταιρείας Θεραπευτικής Γυμναστικής & Ειδικής Φυσικής Αγωγής αλλά και του Υπουργείου Παιδείας απ' όπου οι καθηγητές φυσικής αγωγής θα μπορούν να επισκέπτονται την εκάστοτε ιστοσελίδα για να πληροφορούνται θέματα ειδικής αγωγής και για να κατεβάζουν πλάνα μαθημάτων – υλικό που θα προκύπτει από τα βιωματικά σεμινάρια και θα ανανεώνεται συνεχώς. Την βάση δεδομένων θα μπορούν να επισκέπτονται οι γονείς παιδιών με και χωρίς αναπηρίες αλλά και οι μαθητές με και χωρίς αναπηρίες για υποστήριξη και παροχή συμβουλών. Σημαντικό είναι να ειπωθεί ότι η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριων της ειδικής φυσικής αγωγής στην επικοινωνία απαντώντας σε ερωτήσεις υπό την επίβλεψη των διδασκόντων θα βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να έρθουν σε επαφή με τον χώρο της μετέπειτα εργασίας τους δημιουργώντας μελλοντικούς καθηγητές φυσικής αγωγής ικανούς να προωθήσουν και να εφαρμόσουν την ένταξη.
- **Κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων που παρατηρούνται στα ειδικά σχολεία αλλά και στα αυξανόμενα τμήματα ένταξης της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από καθηγητές/τριες φυσικής αγωγής που έχουν ειδικότητα ειδικής φυσικής αγωγής, ή προσαρμοσμένης φυσικής αγωγής ή θεραπευτικής γυμναστικής.** Σημαντικό είναι να γίνει κατανοητό ότι στα τυπικά σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και δίπλα στον ήδη διορισμένο καθηγητή/τρια φυσικής αγωγής θα πρέπει να τοποθετηθεί σε οργανική θέση καθηγητής/τρια της ΕΦΑ που θα

- **Προκήρυξη θέσεων Σχολικών Συμβούλων Ειδικής Φυσικής Αγωγής** στις Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες της χώρας που θα λειτουργεί μεταξύ άλλων και με μία επιπλέον αρμοδιότητα ως συνδεδετικός κρίκος μεταξύ Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης, ΤΕΦΑΑ και Υπουργείου Παιδείας.
- **Προκήρυξη θέσεων Ειδικής Φυσικής Αγωγής στην προσχολική εκπαίδευση** που δεν περιλαμβάνεται στον Νόμο 3699/2008. Όσον αφορά την προσχολική ηλικία, η φυσική αγωγή είναι η μόνη επιστήμη που μπορεί να φέρει σε επαφή το παιδί με το κύριο μέσο της ψυχοκινητικής του ανάπτυξης, που είναι το παιχνίδι. Εύλογο είναι ότι σε περιπτώσεις νηπίων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες η παρουσία καθηγητή/τριας ειδικής φυσικής αγωγής μπορεί να συνεισφέρει καταλυτικά στην ένταξη του παιδιού με αναπηρίες αλλά και στην πρόωμη παρέμβαση που αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για το μέλλον του παιδιού.
- **Προκήρυξη θέσεων Ειδικής Φυσικής Αγωγής και σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, σε δομές του Δημοσίου εκτός της εκπαίδευσης όπως μονάδες χρόνιων παθήσεων, ψυχιατρεία κ.α.** που επίσης δεν περιλαμβάνονται στο νέο νομοσχέδιο. Κι αυτό γιατί η ειδική φυσική αγωγή επιδρά αποδεδειγμένα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής ατόμων με ψυχικές νόσους, χρόνιες παθήσεις και άλλες περιπτώσεις που υπάγονται στον τομέα της ευρύτερης δημόσιας υγείας, χωρίς ωστόσο να έχει ενταχθεί ακόμη ως ειδικότητα στις δομές αυτές.

Ν. Αγγελοπούλου- Σακαντάμη

Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής ΤΕΦΑΑ ΑΠΘ